

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ТА АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Каталог 2 вибіркових дисциплін

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 04 грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ТА АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Викладач (-і)	Шеленко Діана Іванівна, д.е.н., проф. кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380990662326
Е-mail викладача	diana.shelenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Критичне мислення та аналітичне забезпечення підприємницької діяльності – це дисципліна яка спрямована на формування у студентів здатності до критичного мислення, розвитку аналітичних навичок та використання сучасних інструментів для підтримки процесів прийняття рішень у підприємницькій діяльності. Вивчення курсу дозволяє студентам розвинути компетенції з аналізу економічних ситуацій, ідентифікації ризиків, розробки стратегій і прийняття обґрунтованих управлінських рішень у динамічному середовищі бізнесу.</p> <p>Об'єктом дослідження є процеси прийняття рішень, розв'язання проблем і аналітичної підтримки в умовах підприємницької діяльності з урахуванням впливу внутрішніх і зовнішніх факторів.</p> <p>Предметом є процеси та підходи критичного мислення та аналітичного забезпечення, які застосовуються для аналізу економічних процесів, оцінки бізнес-ризиків, моделювання підприємницьких стратегій та оптимізації управлінських рішень.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета є сформувані у студентів системного підходу до вирішення складних завдань у підприємницькій діяльності шляхом розвитку критичного мислення, здатності до аналізу великого обсягу даних, оцінки ризиків та створення ефективних бізнес-рішень.</p> <p>Цілі дисципліни:</p> <p><i>Пізнавальні:</i> сформувані уявлення про критичне мислення як інструмент аналізу та прийняття рішень у підприємницькій діяльності; ознайомити студентів із основними принципами, методами та технологіями аналітичного забезпечення бізнесу; розвинути системний підхід до вирішення підприємницьких завдань на основі аналізу інформації.</p> <p><i>Практичні:</i> навчити аналізувати великі обсяги даних, виявляти ризики та знаходити оптимальні рішення; розвинути навички використання інструментів аналітики, критичної оцінки джерел інформації та формулювання висновків; застосовувати отримані знання для вирішення практичних завдань у бізнесі та управлінні.</p> <p>Студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основи критичного мислення, його етапи та прийоми; – методи аналітичного дослідження та прийняття управлінських рішень; – принципи роботи з великими обсягами даних (Big Data) у бізнесі; – технології оцінки ризиків та прогнозування в підприємстві; – інструменти візуалізації й презентації результатів аналізу. <p>Студенти повинні вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – використовувати критичне мислення для аналізу ситуацій, ідентифікації проблем і пошуку рішень у бізнесі; 	

- застосовувати аналітичні методи для оцінки ринкових умов, конкурентного середовища та фінансових показників;
- оцінювати достовірність, релевантність і якість інформації для прийняття рішень;
- виконувати SWOT-аналіз, розробляти бізнес-стратегії на основі аналітичних даних;
- структурувати та візуалізувати результати аналізу, презентувати їх у зрозумілій формі.

Студент повинен мати навички:

- застосування прийомів критичного мислення: порівняння, синтез, інтерпретація даних;
- роботи з аналітичними платформами та програмним забезпеченням для збору, обробки й аналізу даних;
- ідентифікації проблем у бізнес-процесах і розробки обґрунтованих рішень;
- виконання сценарного моделювання ризиків та можливостей підприємницької діяльності;
- комунікації на основі даних: створення звітів, презентацій і рекомендацій для управлінських рішень.

Після вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими **комунікаціями**:

- чітке і логічне формулювання своїх висновків на основі аналізу даних;
- підготовка звітів, презентацій, аналітичних документів для бізнес-структур;
- ведення ділового діалогу, обґрунтування ідей та захисту рішень у дискусіях;
- розробка комунікаційних стратегій на основі аналітичних висновків.

Вивчаючи навчальну дисципліну студент набуває **автономності** та відповідальності, що проявляється у наступному:

- здатність самостійно визначати цілі, завдання та методи аналізу інформації для вирішення бізнес-проблем;
- відповідальність за точність, достовірність і обґрунтованість власних аналітичних висновків;
- уміння організувати й координувати роботу в команді для виконання комплексних завдань.
- готовність до подальшого навчання та професійного розвитку з високим рівнем самостійності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Результати навчання

- демонструвати сучасні методи аналізу даних, оцінки ризиків і прогнозування у підприємницькій діяльності;
- використовувати та усвідомлювати роль аналітичного забезпечення в ухваленні управлінських рішень;
- здатність вести конструктивну взаємодію в команді, координуючи діяльність для досягнення спільної мети.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
практичні заняття	14
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семест р	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	Галузь знань	2	вибірковий

	07 Управління та адміністрування 05 Соціальні					
Тематика навчальної дисципліни						
Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні	самостійна робота	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Основи критичного мислення: принципи, методи та інструменти	2	2	5			7
Тема 2. Аналіз інформації в підприємницькій діяльності	2	2	5	2		7
Тема 3. Прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику		2	5		2	10
Тема 4. Логіка та евристика у вирішенні підприємницьких завдань	2	2	5		2	7
Тема 5. Інструменти аналітики в підприємницькій діяльності	2	2	5			9
Тема 6. Системний підхід до вирішення бізнес-проблем	2	2	10		2	14
Тема 7. Стратегічне мислення та прогнозування в бізнесі	2	2	5			9
Тема 8. Критичне мислення у командній роботі та ділових комунікаціях	2	2	10	2		7
Індивідуальне завдання			10			10
Усього годин	14	16	60	4	6	80
6. Система оцінювання курсу						
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бальна – (шляхом накопичення балів протягом семестру) Поточний контроль 0-50 балів; Самостійна робота 0-30 балів; Індивідуальне завдання 0-20 балів.					
	Поточне тестування та самостійна робота					Сума балів з навчальної дисципліни
	Модуль 1		Модуль 2			
	Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 Самостійна робота	Змістовий модуль 3 Індивідуальне завдання			
	Теми 1-10	Теми 1-10	Теми 1-10			
	50	30	20			
100					100	
Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою						
Шкала оцінювання для заліку						

	університетська	національна	шкала ECTS (ЄКТС)				
	90 – 100	зараховано	A				
	80-89		B				
	70-79		C				
	60-69		D				
	50-59		E				
	26-49	Не зараховано	FX				
	1-25		F				
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання – (ІЗ) «Критичне мислення та аналітичне забезпечення підприємницької діяльності»: 1. Аналіз сучасних методів критичного мислення в управлінських процесах. 2. Роль аналітичних інструментів у розробці стратегії підприємства. 3. Оцінка ризиків у підприємницьких рішеннях: методи та практичне застосування. 4. Аналіз впливу зовнішніх факторів на бізнес-процеси за допомогою PEST-аналізу. 5. Використання Big Data для прийняття стратегічних рішень у підприємстві. 6. Інструменти аналізу конкурентів та розробка конкурентних стратегій. 7. Методи оцінки фінансової стабільності підприємства за допомогою фінансового аналізу. 8. Евристичні методи у вирішенні бізнес-проблем: переваги та недоліки. 9. Прогнозування майбутніх економічних трендів та їх вплив на бізнес. 10. Аналіз ідеї для нової підприємницької ініціативи на основі критичного мислення та ринкових даних. Вибір теми проходить на другому практичному занятті за бажанням студента.</p> <p>Індивідуальні завдання (ІЗ) виконується у вигляді презентації до 5 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор староста,</p> <p>Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту).</p> <p>Максимальна оцінка за ІЗ становить 20 балів.</p>						
Семінарські заняття	<p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%.</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 50 бальну шкалу.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Оцінка</th> <th>Умови отримання оцінки</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5 «відмінно»</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається. </td> </tr> </tbody> </table>			Оцінка	Умови отримання оцінки	5 «відмінно»	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.
Оцінка	Умови отримання оцінки						
5 «відмінно»	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається. 						

	<p style="text-align: center;">4 «добре»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.
	<p style="text-align: center;">3 «задовільно»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.
	<p style="text-align: center;">2 «незадовільно»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.
<p>Самостійна робота</p>	<p>Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,3. Максимальна оцінка за тестування становить 30 балів.</p>	
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі (ЗМ): ЗМ 1. Поточний контроль (1-50 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-30 балів). ЗМ 3. Індивідуальне завдання (1-20 балів). Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>	

Підсумковий контроль	<p>Підсумковою формою контролю є залік, який виставляється як сума балів за модулями.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p> <p>Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <p>один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p>
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Виконання індивідуального завдання “написати тези доповідей на конференцію” оформляють у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти в університеті.

Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту.

8. Рекомендована література

Наочні матеріали

1. Підприємницька діяльність в аграрній сфері економіки: монографія / [М. Й. Малік, Ю.О. Лупенко, О. Г. Шпикуляк, Д.І. Шеленко та ін.]; за ред. М. Й. Маліка. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2023. 208 с. <https://zenodo.org/records/10026711> DOI 10.5281/zenodo.10026710 ISBN 978-966-669-575-1

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Про авторське право і суміжні права: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855> (дата звернення: 22.12.2023).

2. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вер. 2019 р. №722/2019. URL: <https://cutt.ly/2uod8sa>

3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>

Наукові публікації

1. Lytvynenko A.O. Technologies developing critical thinking modern entrepreneur. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 5 (116). С. 60-65. URL: http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/24302/1/5_TECHNOLOGIES%20DEVELOPING%20CRITICAL%20THINKING%20IN%20MODERN%20CONDITIONS.pdf

2. Шеленко Д.І., Матковський П.Є., Сас Л. С., Шаран А.І. Аналіз основних засобів сільськогосподарських підприємницьких структур. Modern directions of scientific research development. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. BoScience

